

İSTANBUL'DA BİTMİYEN ÇİLE; ACİL SERVİS NÖBETLERİ

Hekimler; hangi branşta uzman olduklarına ve/veya acil sağlık hizmetleri konusunda eğitim alıp-almadıklarına bakılmaksızın acil nöbeti tutabilir mi?

Bilindiği gibi İstanbul'da "aile hekimliği uygulaması" 1 Kasım tarihinde başladı. Bu geçişin sancuları ve yarattığı olumsuz etkiler hala sürüyor. Hem hekimler, hem hastalar yönünden artarak devam edeceği de görülüyor.

Ancak uygulama; sadece aile hekimliğini seçen veya bu hizmetten yararlananlarla sınırlı yaşanmıyor. Aile hekimliğine geçiş süreci sağlık hizmetinin bütününde çeşitli etkilere ve sonuçlara yol açıyor. Bunlardan biri de nöbet hizmetlerinde karşımıza çıktı.

Yıllardır acil servisleri çekip-çeviren, acil nöbet yükünü çeken pratisyen hekimlerin aile hekimliğini geçmesi nedeniyle; nöbet hizmetlerinde aksamalar yaşandı. Çözüm hemen "icat" edildi; Herkes nöbet tutsun.

Böylece tüm branşlara 'acil servis nöbeti' getirildi ve devlet hastanelerinde (icap veya normal veya acil nöbeti tutmayan branşlardan) tüm uzman hekimler de nöbet listelerine eklendi.¹

Kasım ayında başlatılan bu uygulama nedeniyle; İstanbul Tabip Odası Yönetim Kurulu; İl Sağlık Müdürü ile görüşmüş, hemen sonrasında da, Odada bu gündemli toplantı yapılmıştı. İlk günlerde yaşanan sıkıntı ve itirazlara uzman nöbetleri yönünden "geçici" bir çözüm bulundu. Devlet Hastanelerine; mecburi hizmet yükümlüleri yani yeni mezun pratisyen hekimler yerleştirildi. Böylece nöbet yükü de devredildi.

Bunun gerçek biz çözüm olmayacağı açıktı. Çünkü bu "çözüm"; acil tıp hekimliğinin başlı başına bir tıp disiplini ve uzmanlık alanı olduğunu görmezden geliyor, acil tıp uzmanı olabilmek için en az 4 yıllık bir eğitim sürecinin gerekli olduğunu atlıyordu. Zaten bu hizmeti sunmak için sadece tıp fakültesi mezunu olmanın yeterli olmadığı, Acil Sağlık Hizmetleri Yönetmeliği'nin 15. Maddesinde de açıkça yer alıyor. Yönetmelik bu hizmetin; "*uzman tabip sorumluluğunda, acil sağlık hizmetleri konusunda eğitim görmüş, tecrübeli ve yeter sayıda tabibin, hemşirenin ve diğer personelin de katılımı ile bir bütün olarak yürütülecek şekilde*" organize edileceğini söylüyor.

Yine aynı madde de ilgili *personelin; hizmetin hedefleri, çalışma standartları, görevleri, yetkileri ve sorumlulukları konusunda hizmet öncesi resmi bir eğitim programına alınacağı*" açıkça belirtiliyor.

Kuşkusuz bu gereklilik sadece yeni mezun olmuş hekimler yönünden değil, uzun yıllardır sadece kendi uzmanlık alanında çalışmış uzman hekimler yönünden de geçerli.

Her halukarda bu tür görevlendirmeler aslında "günü kurtaran" görevlendirmeler. İlgili hekimin gerekli eğitim ve deneyime sahip olmadan, çoğunlukla aralıksız ve

¹ Bu sürecin eğitim ve araştırma hastanelerine yansımaları ise; asistan hekimlerin nöbet yükünün artması şeklinde yaşandı- yaşanıyor.

uzun saatler boyunca çalışarak, nitelikli bir hizmet sunmasının mümkün olamayacağı açık. Keza bu halde yorgunluk, bilgi veya deneyim eksikliğinden kaynaklanan hataların da ortaya çıkması neredeyse kaçınılmaz bir sonuç. Kısacası bu tabloda; hem hekim, hem hasta, hem de toplum sağlığının zarar görmesi söz konusu.

Nitekim gelinen noktada “geçici” çözümün istifalar, tayinler vb nedenlerle çözüm olamadığı ve pek çok hastanede yine uzman nöbetine geçildiği şikayetleri iletilmektedir.

Hukuka aykırı bu görevlendirmeler nedeniyle ortaya çıkabilecek istenmeyen her türlü sonuçtan (hekim hatasından) sadece ilgili hekimin değil, bu açıklama ve itirazlara rağmen bu görevlendirmeleri yapan Başhekim ve diğer yetkililerin sorumlu olacağı açıktır.

Bu nedenle Hastane Başhekimliklerine verilmek üzere hazırladığımız dilekçe örneklerini, 2 nüsha hazırlamanızı, sizde kalacak nüshaya evrak kayıt numarası/ tarih/ kaşe/ almanızı öneriyoruz. 24.12.2010

**İstanbul Tabip Odası
Hukuk Bürosu**